

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELEVEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. szám

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

Főmunkatárs: Dr. Stern József. Társszerkesztő: Ifj. Wagner Antal.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára: 4 fillér

A kormány és a sajtó.

Munkapárti mértékadó körökben tagadni próbálják, nem beszélnek róla, de a Bajai Hírlap véletlenül ráhibázott a Tisza és pártjának legfájdóbb sebére, az ellenzéki sajtóra. Nemcsak a Bajai Hírlapnak, Tiszának is fáj, hogy a parlamentből kiszorított ellenzéket nem lehet elhallgattatni, nem lehet mindenkinek a száját befogni, aki nem görnyedő alázattal közeledik az erőskezű hőshöz Tisza István miniszterelnökhöz és táborához. Mi értjük fájdalomunkat, hogyisne, mikor oly szépen elintézték mindent, az ellenzék a parlamentben még szavát sem hallathatja, törvényt hoznak amilyent jól esik, elérték minden célukat, s most a sajtó, az istentelen gaz sajtó meri róluk lesújtó kritikáját gyakorolni!

És ami a legjobban fáj Tiszának és a bihari gárdájának, a multkori kudarc, amidőn kisült, hogy a sajtó hatalmával szemben Tisza keze nem bizonyult oly erősnek, mint amilyennek azt eddig hitték. Mert, hogy a multkori kirohanás a sajtószabadság ellen Tisza műve volt, az mindenki előtt világos. Mert lehetetlen elképzelni, hogy Lukács, aki még hatalma teljében is teljesen Tisza befolyása alatt állt, ily fontos kérdésben bukása napjaiban mestere és tanítója megkérdése nélkül mert volna intézkedni.

Persze, hogy aztán, mikor a merénylet kudarcot vallott, szeretnék volna ezt Lukács nyakába varni. És ez a fiaskója az új kormány első tetteinek még jobban felfingerelte Tiszát a szabad sajtó ellen. Nyíltan nem merik hirdetni, legfeljebb a Bajai Hírlap beszél róla, de burkolt cél-

zásokból látjuk, hogy Tisza a kudarc óta keresi a módot, az alkalmat, hogy az ellenzék után az ellenzéki sajtót is elhallgattassa.

Csakhogy a sajtóval nehezebb dolga lesz Tiszának, mint ő maga is gondolja. Örvedetesen konstatáltuk ezt a multkori eset alkalmával, de ez csak izleltető volt. Próbálkozzék csak Tisza más, esetleg még erőszakosabb eszközökkel majd tapasztalni fogja akkor, hogy micsoda hatalom már Magyarországon a szabad, független sajtó. A multkor csak egyetlen lap kolportázsának megvonása már micsoda felzudulását a közvéleménynek, micsoda ellentállást fejtett ki, hisz ebből mindenki, aki nem annyira elvakult, mint Tisza és pártja meggyőződhetett, hogy a sajtót megrendszabályozni, elhallgattatni nem lehet. És ha Tisza még is meg fog vele próbálkozni, hát még nagyobb kudarcot fog vallani, mint a multkori eset alkalmával.

Panasz a betegsegélyző ellen.

Négy óráig orvos nélkül.

A betegsegélyző egyesület ellen napról-napra uton-utafélén panaszt hallunk. Szidják a tagok az egyesület vezetőségét, szidják az orvosokat, pedig legtöbbször egyik sem oka a bajnak, hanem a betegsegélyző egyesület szervezése és szabályai.

A sok panasz közül kiragadunk egyet, leadjuk az esetet úgy, amit lelkismeretes utánjárás folytán a való tényállást kiderítettük. Nem fűzünk kommentárt az esethez, itéljen a közönség, hogy hol a hiba, kit terhel a mulasztás.

Strencz Béla városi díjnok felkért bennünket, hogy közöljük következő esetét:

Strencz Béla fiát Gyulát vasárnap reggel 9 órakor olyan göresök kizozták, hogy eszmé-

letlenül fektették ágyba. Az atya elsielt dr Ladányi kertületi betegsegélyző orvoshoz, mivel fia betegsegélyző tag. Az orvos is ágyban fekvő beteg volt s így Strencz a betegsegélyzőhöz utasította, hogy az gondoskodjék orvosról, Strencz állítása szerint a betegsegélyzőből azután csak 12 órakor telefonáltak dr. Kőhegyi kórházi főorvoshoz s így az eszméletlen állapotban fekvő fiu csak egy órakor jutott orvosi kezelés alá.

Persze nem elégedtünk meg az atya egyoldalú előadásával, telefonáltunk dr. Kőhegyihez, ki az esetet következőképen adta elő: »A betegsegélyző pénztártól reggel féltizenegy órakor telefonáltunk lakásomra, én csak fél 1 órakor értem haza s így csak akkor mehettem a beteghez.

Ezek szerint tehát a betegsegélyzőt sem terheli mulasztás, mert telefonált orvosért, persze, hogy a délelőtti órákban orvost nem talál odahaza, mert ilyenkor látogatják fekvő betegeiket.

Tehát nem terheli mulasztás a betegsegélyzőt, az orvost pláne nem, de az eredmény mégis csak az, hogy egy ember reggel 9—1 óráig fetrenget eszméletlen állapotban.

Ezer és ezer ilyen eset fordul elő naponta, persze a téjekozatlan közönség ilyenkor azt okolja, aki ép legközelebb van, az orvost, a betegsegélyző vezetőségét. Mi leadunk egy esetet a sok közül, melyhez a legtöbb hasonlót, itéljen a közönség, hogy ki a hibás, miért van annyi baj a betegsegélyzővel.

Az éjjeli razzia eredménye.

Bekisértek hat kóbor cselédet.

Saját riportunk

A főkapitány már régebb idő óta tartotta szemmel Baja éjjeli életét s csak alkalmas időre várt, mikor az utcai szerelmi idillek hőseit, illetőleg hősnőit munkaközben rajtakapja.

Razziát tartatott a csendőrséggel, még pedig eredményes razziát. Hat kóbor cselédet fogtak el hétfőre virradó éjjel. A leányokat

Kékkő, rézkénpor, kénmáj és raffiaháncs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban.

Rézkénporló,
szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szőlőkazánnal, tökéletes berendezéssel,
Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű. (Napjegyű.)

Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN.

megvizsgálta a tisztí orvos és a vizsgálat meglepő eredménnyel járt: a hat cseléd leány közül négy beteg, akiket rögtön a kórházba szállítottak, akik ellen az eljárást felgyógyulásuk után rögtön megindítják.

A kapitányságon a legszigoribban fognak úgy a jelen, mint a jövőben előforduló esetekben eljárni. Minthogy a titkos kéjelgés nem minden esetben bizonyítható a csavargó leányokra, a szabályrendelet 6. §-ának 4. pontja értelmében éjjeli csavargásért fogják ellenük az eljárást megindítani, mely a vétségre 1 hónapig terjedhető büntetést ró ki.

Legfőbb ideje volt már a rendőrség erélyes fellépésének, mely ismét megtisztítja az utcákat attól a sokszor botránys szerelini idillektől, melyek szinte lehetetlenné tették azt, hogy az ember éjjel tisztességes nőkkel végig mehessen az utcákon.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. június 24

Szerbia és Bulgária

között a helyzet a mai napon enyhült. Belgrádban a békepárt követeli Pasics visszatérését a miniszterelnöki székbe, ami a békés megoldás biztosítását képezi. Szófiából érkező hírek szerint Szerbia engedett eddigi merev álláspontjából és hajlandó magát alávetni a cár döntésének, amennyiben ez a döntés ügyis csak előnyös lehet.

Fiume városához

két rendeletet intézett a miniszterium. Az egyik a külföldi honosok letelepedéséről, a másik a határrendőrség folyó hó 25-iki életbeléptetéséről szól. A határrendőrség főtisztjei, tisztjei és legénysége már Fiumében vannak és a mai napon megkezdik működésüket. A fumei rendőrség működése tovább is megmaradt hatáskörében.

A nagyvezér gyilkosai

közül kettőt ma hajnalban felakasztottak, a többi pedig részint életfogytiglani, részint hosszabb ideig tartó sáncfogságra ítélték.

Gerő százados ügyéről

cikket irt a Neue Freie Presseben Hegedűs Loránt munkapárti képviselő. A cikk nagy feltűnést keltett, mert a munkapárti képviselő rendkívül elítélőleg irt a képviselőházi kardafferről.

A korompai vasgyárban

egy kemencében robbanás történt, melynek áldozata három munkás. Kettő rögtön meghalt, egy a halállal vívódik.

NAPIHIREK.

Próbagázfőzés eredménye. A folyó hó 21-én és 22-én a Nemzeti Szállóban megtartott próbagázfőzés eredményei. 21-én. I. ebéd. Zöld borsó leves. Bécsi szelet. Piritott burgonya. Pozsonyi patkó. Főzés ideje 42 perc, gázfogyasztás 447 liter, a 20 fill — 8.9 f. II. ebéd. Husleves. Marhahus. Paraj. Turós rétes. Főzés ideje 1 óra 11 perc, gázfogyasztás 777 liter a 20 fillér — 95 fillér. 22-én. I. ebéd. Tojás leves. Bécsi szelet. Piritott burgonya. Pozsonyi patkó. Főzési ideje 26 perc, gázfogyasztás 325 liter a 20 fillér — 6.5 fillér. II. ebéd. Husleves. Marhahus. Zöld borsó. Turós rétes. Főzési ideje 1 óra 20 perc gázfogyasztás 595 liter a 20 fillér — 12 fillér.

Hirtelen halál. Feigenbaum János kőfaragó feleségének tegnap valami dolga volt a járási bíróságon. Mig oda járt, a szobába zárta 7 hónapos gyermekét. Mire hazajött, a gyermeket holtan találta. A vizsgálat megállapította, hogy az amugy is angolkóros gyermeket szívelgyengülés ölte meg.

23 millió szabásminta. Ezt a szédítő mennyiségű szabásmintát adják el a világ minden országában Butterick divatlapjai rövid egy esztendőben. Mert szabásmintái a legtökéletesebbek és mindenki, aki igényt tart arra, hogy szerény eszközökkel elegánsan és divatosan járjon, Butterick modellek után szabja a ruháit. A magyar Butterick első száma most fog megjelenni. Mielőtt előfizet divatlapra, kérjen mutatványszámot a Butterick kiadóhivatalától Budapest, Visegrádi-utca 13 g.

Öngyilkosság. Pastrovics Sándor 61 éves napszalmos már évek óta él lányánál, mert gyöngelméjűsége és öregsége folytán képtelen volt a munkára. Leánya és annak férje tegnap délelőtt elmentek hazulról és az öreg egyedül hagyta a házba. Délben hazatérve hosszas keresés után az udvarban levő fedetlen kútban találták meg Pastrovicsot holtan. Rögtön értesítették a rendőrséget és a tisztí orvost, aki már csak a régebben beállott halált konstataálta. Hogy szerencsétlenség vagy baleset történt-e, nem lehetett kideríteni.

Rejtélyes haláleset. Somogyi Mihály kintornázással tengette szomorú életét 3 éves kis unokájával Patyi Jánossal. Tegnapelőtt Érsekcsanádon volt, tegnap Bajára érkezett. Ép a vásártéren vitte karján a gyermeket, midőn az rosszul lett s rövid szenvedés után meghalt. A holttestet bevitték a kórházba, ahol a vizsgálat meglepő eredményt konst-

tált. Ugyanis a holttesten levő szederjes foltoz mérgezés nyomait mutatják. A kis Patyi Jánost fel fogják boncolni, hogy világosságot derítsenek a rejtélyes ügyre.

Színház.

Hétfőn este

az Elnökné ment másodsor. A darabról és előadásról már az első előadásakor írtunk, most is ugyanolyan jó, gördülékeny előadásról számolhatunk be.

Heti műsor:

Kedd: »Asszonyfaló« Vig operett.
Szerda: Itt először »A miniszterelnök« Nagy Endre komédiája.
Csütörtök: »A cigányprimás« Nagy operett
Péntek: Mérsékelt helyárrakkal Svihákok Vig operett.
Szombat: »A kedves Augustin« Fall Leó nagy operettje.

A miniszterelnök bemutatója. Szerdán mutatja be színtársulatunk Nagy Endre nagyszerű komédiáját a »Miniszterelnök«-öt, mely a Magyar-színházban óriási hatást keltett és közel ötven előadást ért folytonos zsúfolt házak mellett. A »Miniszterelnök« egyike a legmulatságosabb és legkacagatóbb daraboknak amelyek mostanában színpadra kerültek és a közönség az egész előadás alatt ki nem jön a kacagásból. A darab vezetőszerepeit nálunk Verő Janka, Sinkó Gizella, Nádasyné, Burányiné, Komlós, Farkas Béla, Fenyő, Thuróczy, Derenghy és Káldor játsszák.

»A kedves Augustin«. Fall Leónak a nagyhírű bécsi zeneszerzőnek legújabb gyönyörű muzsikájú nagy operettjét, »A kedves Augustin«-t mutatja be szombaton este színtársulatunk. Az operett Berlinben és Bécsben több mint 300-szor játszották egymásután és Budapesten a Népeperában is óriási sikert aratott. Az operettnek a zenéje elsőrangú kedves muzsika, ami természetes is egy olyan kiváló zeneszerzőnél mint Fall Leó aki megírta az »Elvált asszony« a »Dollárkirálynő« stb. nagyszerű operettek muzsikáját. »A kedves Augustin« szövege is igen jó mulatságos dolog. A balkáni uralkodókat viszi a színpadra a mostani aktuális és mulatságos formában. Az operett címszerepét Káldor Dezső játssza, de igen hatásos szerep jutott Remete Géának is. A két primadonna szerepet Peterdi Etelka és Molnár Janka éneklék, míg a többi szerepek is elsőrendű kezekben lesznek. Közönségünk figyelmét különösen felhívjuk a nagyszerű operett bemutató előadására.

ERNSZT JOZSEF
segéd-írókésztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

„Robúr” Világot hódít!

Magyar gyártmány.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet (Központi Szálló épületében) ujonan átalakítottam és saját készítményű cipőmmel dusan felszereltem. — Ugyisint abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű „Robúr” cipőket Baja és környékére az egyedélárusítást megszereztem. A „ROBUR” cipők az eddigi összes gyártmányokat felülmúlják.

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok. „Robúr”-cipők a legkényesebb igényeket kielégítik

Robúr-cipő

formája, finomsága és tartóssága utolérhetetlen.

Kapható: SZILÁGYI SÁNDOR cipő-üzletében.)
Főüzlet BAJA, (a „Központi” épületében.)
Fióküzlet BÁTASZÉKEN.

NYILT-TÉR.

Ezen rovatokban közölték a szerkesztőség nem által felelősséget.

Neuman Heléntől, Baján Klapka György-utca 16 sz. alatti szatócsüzletét megvettem, kinek fent nevezett cég tartozik, az nálam 3 napon belül jelentkezzen.

Baja, 1913. évi június hó 24-én.

Wittner Jakab Farkas-utca 4.

892. szám.
vegr. 1913.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. II. 3342/2 számú végzése következtében dr. Kelamen József ügyvéd által képviselt Friedrich Ferenc borotái lakos javára, 100 kor. — fillér s jár. erejéig 1913-ik évi május hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lekező ingóságok, n. m.: irodai butorok, tejesarnoki gépezet, bádognakánák 3 borju és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 327/7 számú végzése folytán 100 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi április hó 5-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 95 kor. bíróilag már megállapított költségek erejéig Csávolyon 118 sz. a leendő megtartására 1913. évi július hó 3 n. d. u. 3 órája határidőtől kitűztetik és szühöz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Baja, 1913. évi június hó 18-án.

P. H. Szegő József s. k.
kir. bír. végrehajtó.

Keveset használt

kerékpár

eladó. Bővebbet Kránitz István betűszedőnél, Nánay nyomdában.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENŐTT
KAPNATÓ.

Központi illatszertár

Baja, Gróf Zichy Bódog-tér 6. (Milassin-ház)

Ajánlja a legfinomabb angol és francia illatszerekből, mindennemű vegyszerekből, kötszerekből, a legkülönfélébb háztartási cikkekből álló dusan felszerelt

raktárát.

Ezenkívül felhívja a közönség figyelmét mindennemű MOLY IRTÓ SZEREIRE, különösen legjobb minőségű és biztos hatású

moly-szeszeit ajánlja.

AMATŐRÖK FIGYELMÉBE!

Ajánlja elsőrangú lemezeit, papírjait és a fényképészethez szükségeselt mindennemű

vegyi szereit.

Valamint Goberdien, a berlini amatőr-club elnökének előírása szerint készült előhívót, aranyfürdőt és fixirt.

Tanulót

megfelelő iskolai képzettséggel felvez
ifj. Wagner Antal
könyv- és papirkereskedő.

Tanuló-leány,

aki 13-ik évét betöltötte
fizetéssel felvétetik

NÁNAY LAJOS
könyvnyomdájában. Tóth Kálmán-tér.

Egy lapkihordó kerestetik.

A „Bajai Független Ujság” szerkesztősége.

Törlesztéses kölcsönököt engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

NÁNAY LAJOS
■■ KÖNYVNYOMDÁJA ■■

BAJA GRÓF
■ ZICHY ■
BÓDOG-TÉR

■■ ELVÁLLAL MINDEN E SZAKMÁBA VAGÓ MUNKÁT CSINOS KIVITELBEN JUTÁNYOS ARBAN.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Uródermetlen hatású tüdő- és mellbetegségekben, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gégegyelést megszüntet, valamint lázt, különösen jóhatású gyomorgöres és vesebeteg ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kétünön bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűznel, valamint az összes szájszáj- és fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pántlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebet, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Írjunk: THIERRY A. Óranyal-gyógytárának PREGRADA, Rohitsch mellett.

12 kis, v 6 dupla, v 1 nagy specialítveg 5 60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményítés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zuzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, seret tüske stb., kinővések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgtyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fölfekvéseknek, vérkeleknek, fülfolysáknál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. jó hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utáévet mellett kapható.

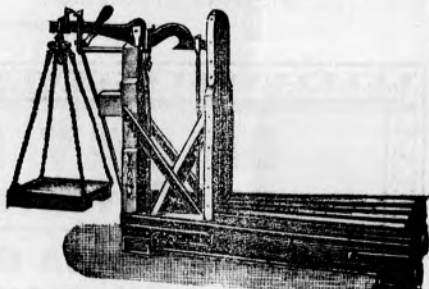
Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerésztárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits Testv. drogueriákban. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

THIERRY A. Óranyal-gyógyszerésztárából PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett)

Ne vegyen régi rendszerű mérleget, mely a jövőre értéktelen.

Saját pénzének ellensége, ha, mielőtt mérleget vesz, meg nem tekini állandó

mérleg-kiállításomat.

Kerülje alakatos konkurenciát, aki a mérleg szerkezetét tönkro teszi!

Minden mérlegem a Magy. Kir. Központi Mértékügyi Intézetből kiadott rajzok és előírások szerint vannak gyártva.

A kerület legnagyobb és legmegbízhatóbb mérlegjavító műhelye.

Minden mérlegért 2 évi garanciát vállalok. Elsőrendű referenciák.

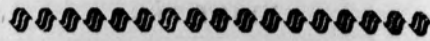
KRAMMER egyensúly, tizedes és százados hidmérleg-gyártó **BAJA.**

HIRDETÉSEK

a

szerkesztőségben vétetnek fel

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Baján.

Szabadalm. GRAEPEL cséplőgép lemeztörökrosta.

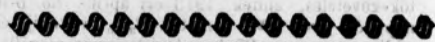
Egyedül gyártja a feltaláló:

GRAEPEL HUGÓ

betéti társaság.

Budapest, V, Váci-ut 40-46. sz.

Árjegyzék és minta kívánatra ingyen és bérmentve.

Aszbeston oszlop

a legjobb és legolcsóbb **kerítés-oszlop** elpusztíthatatlan. Bármilyen méretben készül.

Terrenol

az egyedüli tűzálló aszbest cement palla állandóan raktáron van.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá-, cementáru- és műkögyára Baja.

